

18.12.2012

S İ R K Ü L E R : 2 0 1 2 / 5 9

**Ticari Defterlerin Onayı ile İlgili
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Yazısı**

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nca yayınlanan 12/12/2012 tarihli bir yazı ile; 2012 yılına özgü olmak üzere tacirlerin ticari defterlerinin 2013 yılına ait açılış onaylarında *sicil tasdiknamesinin* aranmaması konusunda Noterlere bir duyuru yapılmıştır. Ayrıca, konuya ilişkin mevzuat düzenlemesinin ise; 31/12/2012 tarihine kadar yapılacağı açıklanmıştır.

İlgili yazı aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
İç Ticaret Genel Müdürlüğü

Konu : Ticaret Sicili Tasdiknamesi

Tarih : 12.12.2012

Bilindiği üzere, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 64 üncü maddesinde, "Fiziki ortamda tutulan yevmiye defteri, defteri kebir ve envanter defteri ile dördüncü fıkrada sayılan defterlerin açılış onayları, kuruluş sırasında ve kullanılmaya başlanmadan önce noter tarafından yapılır. Bu defterlerin izleyen faaliyet dönemlerindeki açılış onayları, defterlerin kullanılacağı faaliyet döneminin ilk ayından önceki ayın sonuna kadar notere yaptırılır. Pay defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri yeterli yapıları bulunmak kaydıyla izleyen faaliyet dönemlerinde de açılış onayı yaptırılmaksızın kullanılmaya devam edilebilir. Yevmiye defteri ile yönetim kurulu karar defterinin kapanış onayı, izleyen faaliyet döneminin üçüncü ayının sonuna kadar notere yaptırılır. Ticaret şirketlerinin ticaret siciline tescili sırasında defterlerin açılışı ticaret sicili müdürlükleri tarafından da onaylanabilir. Açılış onayının noter tarafından yapıldığı hâllerde noter, ticaret sicili tasdiknamesini aramak zorundadır. Ticari defterlerin elektronik ortamda tutulması hâlinde bu defterlerin açılışlarında ve yevmiye defteri ile yönetim kurulu karar defterinin kapanışında noter onayı aranmaz. Fiziki ortamda veya elektronik ortamda tutulan ticari defterlerin nasıl tutulacağı, defterlere kayıt zamanı, onay yenileme ile açılış ve kapanış onaylarının şekli ve esasları Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Maliye Bakanlığınca müştereken çıkarılan tebliğle belirlenir." hükmüne yer verilmektedir.

Fiziki ortamda veya elektronik ortamda tutulan ticari defterlerin nasıl tutulacağı, defterlere kayıt zamanı, onay yenileme ile açılış ve kapanış onaylarının şekli ve esaslarına ilişkin Tebliğ çalışmaları Bakanlığımız ve Maliye Bakanlığınca müştereken yürütülmekte olup henüz tamamlanmamıştır.

Diğer taraftan, 6102 sayılı Kanunun 24 ve 26 ıncı maddeleri uyarınca hazırlanmış olan Ticaret Sicili Yönetmeliği Taslağında da, ticaret sicili tasdiknamesinde yer alacak hususlara ilişkin açıklayıcı bilgilere yer verilmiştir. Ancak söz konusu Yönetmelik henüz Resmi Gazetede yayımlanmamıştır.

Tüm bunların yanı sıra Bakanlığımıza intikal eden yazılı ve sözlü başvurularda, anılan Kanun maddesinin lafzi olarak değerlendirilmesinde, sadece işletme veya şirketlerin kuruluşunda ticaret sicili tasdiknamesi aranması gerektiği, bunun dışında ticaret sicili tasdiknamesi aranılmaması gerektiği ifade edilerek, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun yürürlüğe yeni girmiş olması, tacirler tarafından tutulması zorunlu defterler ile açılış ve kapanış tasdikinin gerçekleştirilmesine ilişkin anılan Kanunun 64 üncü maddesi gereği hazırlıkları devam eden Tebliğin yayımlanmamış olması nedeniyle birtakım tereddütlerin yaşandığı, söz konusu ikincil mevzuatın yayımlanmasının beklenmesi halinde açılış ve kapanış tasdiklerinin yapılmasında gecikmelerin

yaşanacağı, bu gecikmeler nedeniyle tacirlerin Kanunun ilgili hükümleri uyarınca cezai durumlarla karşılaşabileceği belirtilmektedir.

Bakanlığımızca; fiziki ortamda veya elektronik ortamda tutulan ticari defterlerin nasıl tutulacağı, defterlere kayıt zamanı, onay yenileme ile açılış ve kapanış onaylarının şekli ve esaslarına ilişkin Tebliğ Taslağı hazırlanmış olmakla birlikte söz konusu Tebliğ ile getirilmek istenen düzenlemelerin Vergi Kanunları ile de uygunluğunun ortaya konulması bakımından Maliye Bakanlığınca da bir çalışma yapılması gerekmekte olup, bu çalışmaların tamamlanmasını müteakip söz konusu Tebliğin Resmi Gazetede 31.12.2012 tarihinden önce yayımlanması planlanmaktadır.

Türk Ticaret Kanununun 64 üncü maddesi uyarınca, ticari işletmeler ile ticaret şirketlerinin gerek kuruluş sırasında gerekse izleyen faaliyet dönemlerinde ticari defterlerin açılış onayının noterlerce yapılması esnasında ticaret sicili tasdiknamelerinin aranması gerektiği değerlendirilmekle birlikte, yukarıda belirtilen Yönetmelik ve Tebliğin henüz yayımlanmamış olması nedeniyle, tacirler tarafından ticari defterlerin tasdiklerinin içinde bulunduğumuz Aralık ayında yapılacak olması halinde, ticaret sicili tasdiknamelerinin alınmasında ve noterlere ibraz edilmesinde büyük bir yoğunluk ve buna bağlı olarak da sorunlar yaşanacağı beklenmektedir.

Ticaret sicili kayıtlarına göre; 31.10.2012 tarihi itibarıyla 572.661 işletme, 15.962 kolektif 2.353 komandit 99.965 anonim 763.893 limited şirket bulunduğu göz önüne alındığında özellikle büyükşehir illerimizde bulunan ticaret sicili müdürlüklerinde olmak üzere diğer illerde bulunan ticaret sicili müdürlüklerimizde işlem yoğunluğunun artacağı, bu yoğunluğa bağlı olarak da ticaret sicili işlemlerinin aksayacağı, bu aksamalar nedeniyle ilgililerin belge taleplerinin karşılanamaması halinde ise ticari defterlerinin açılış onaylarının tasdik edilmesinde sıkıntı yaşanacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, ilgililerce ticari defterlerin açılış tasdikinin zamanında yapılmamasından ötürü anılan Kanununun 562 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca idari para cezası ile karşı karşıya kalınabilecektir.

Bu itibarla, yukarıda açıklanan gerekçeler karşısında, sadece bu yılla (2012 yılı) özgü olmak üzere tacirlerin ticari defterlerinin 2013 yılına ait açılış onaylarında sicil tasdiknamesinin aranmamasının söz konusu olumsuzlukların yaşanmasının önlenmesi bakımından uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Birliğiniz üyesi Noterlere bu doğrultuda gerekli bildirim yapılmasını rica ederim.

Sezai UÇARMAK
Bakan a.
Müsteşar V.